

Materiały instruktażowe dla podmiotów prowadzących programy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie

Materiały opracowane zostały na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021, poz. 1249 z późn. zm.) przy współpracy Wojewody Świętokrzyskiego z przedstawicielami jednostek realizujących programy korekcyjno-edukacyjne na terenie województwa świętokrzyskiego.

1. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie powinien być zgodny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021, poz. 1249 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjnoedukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. 2011 nr 50 poz. 259).
2. Zawartość merytoryczna programów korekcyjno-edukacyjnych winna uwzględniać cele prowadzonych oddziaływań, założone w § 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjnoedukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259).
3. Realizacja oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych powinna odbywać się zgodnie z opracowanym i przesłanym do Wojewody Świętokrzyskiego programem wraz z załączonym wnioskiem o dofinansowanie. Wszelkie zmiany i uzupełnienia, także w trakcie realizacji programu, muszą być przesyłane w formie pisemnej do Wydziału Polityki Społecznej ŚUW w celu ich akceptacji.
4. Program będzie dofinansowany w oparciu o posiadane przez Wojewodę Świętokrzyskiego środki finansowe, według stawki na jednego uczestnika programu przewidzianej w Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Przesłanie wniosku nie jest równoznaczne z dofinansowaniem programu. Wydatkując środki finansowe z dotacji należy każdorazowo brać pod uwagę celowość oraz gospodarność ich wydatkowania. W pierwszej kolejności środki finansowe przeznaczone są na wynagrodzenia dla prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, w dalszej (w miarę ich posiadania) na materiały biurowe, edukacyjne, superwizję, wynajem sal itp.
5. Jednostka realizująca programy korekcyjno-edukacyjne zobowiązana jest do prowadzenia odrębnej księgowości w zakresie wykorzystania dotacji.
6. Program nie może być realizowany w miejscu, w którym udziela się wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, a w przypadku, gdy na realizację programu i na potrzeby udzielania pomocy osobom doznającym przemocy wykorzystywane są te same zasoby lokalowe, program nie może być realizowany w czasie, w którym udziela się wsparcia

osobom doznającym przemocy. W takim przypadku realizator musi także zapewnić osobom doznającym przemocy w rodzinie możliwość swobodnego opuszczenia lokalu, bez styczności ze sprawcami przemocy w rodzinie.

7. Warunkiem uczestnictwa w programie jest podpisanie przez klienta kontraktu określającego: zasady uczestnictwa w programie, usprawiedliwiania ewentualnych nieobecności oraz warunki ukończenia programu.
8. Osoby kierowane do udziału w programie przez sądy, a nie mogące w nim uczestniczyć na terenie danego powiatu, mogą być kierowane do podmiotu realizującego program na terenie innego powiatu, zlokalizowanego najbliżej miejsca zamieszkania tych osób.
9. Osobę stosującą przemoc w rodzinie, u której zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, kieruje się w pierwszej kolejności na terapię leczenia uzależnienia. Dla osób uczestniczących w terapii leczenia uzależnienia udział w programie korekcyjno-edukacyjnym może stanowić uzupełnienie podstawowej terapii.
10. Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie objęte są działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi prowadzonymi przez powiat lub podmioty, którym powiat zlecił realizację prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, a wyniki tych działań są wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Działania monitorujące winny trwać w trakcie i po zakończeniu realizacji programu przez okres wynikający z zapisów Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Jednostka realizująca program powinna minimum raz na pół roku otrzymać informację dotyczącą funkcjonowania sprawcy w środowisku domowym. W związku z powyższym realizator programu zobowiązany jest współpracować w powyższym zakresie z Zespołem Interdyscyplinarnym funkcjonującym w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania uczestnika programu.
11. Program winien być realizowany przede wszystkim w formie zajęć grupowych, w małych grupach, liczących do maksymalnie 15 osób, oraz dodatkowo w formie zajęć indywidualnych. Zajęcia grupowe powinny jednak przeważać.
12. Łączny czas trwania programu obejmuje minimum 50 godzin na jednego uczestnika (zajęcia indywidualne i grupowe). Planowane przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż 1 tydzień (dopuszcza się wyjątek od tej zasady w sytuacji wystąpienia dni świątecznych/wolnych od pracy, sytuacjach losowych [związanych np. z chorobą trenera]).
13. Wskazane jest, aby Program prowadzony był przez dwie osoby, najlepiej kobietę i mężczyznę.
14. Wskazane jest, aby osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno-edukacyjne w trakcie trwania programu uczestniczyły w indywidualnej superwizji przynajmniej raz na trzy miesiące w trakcie trwania programu. W programie korekcyjno-edukacyjnym oraz wniosku o dofinansowanie programu musi znaleźć się zapis dotyczący superwizji.
15. Każde uczestnictwo sprawcy przemocy w rodzinie w zajęciach (zarówno grupowych, jak i indywidualnych) powinno być odnotowane na liście obecności, obejmującej: datę spotkania, czas trwania spotkania, temat spotkania, liczbę godzin, czytelne podpisy uczestników programu oraz prowadzących/prowadzącego oddziaływania. Dodatkowo realizator zobowiązany jest w stosunku do każdego uczestnika prowadzić indywidualną kartę

przebiegu programu obejmującą m.in. diagnozę stosowanej przemocy, uwagi i wnioski oraz wskazania do pracy ze sprawcą.

16. Realizator programu winien zapewniać zatrudnienie (głównie w formie umowy zlecenia) prowadzących program o odpowiednich kwalifikacjach, zgodnych z § 9 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259), mając na względzie zapis w § 10 w/w Rozporządzenia.
17. Wydział Polityki Społecznej monitoruje realizację programów korekcyjno-edukacyjnych m. in. poprzez sprawozdania jednorazowe publikowane w CAS. Dane w sprawozdaniach jednorazowych muszą być zgodne z danymi przesyłanymi w sprawozdaniu resortowym o symbolu PRZEMOC dotyczącym realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dane sprawozdawcze przekazywane przez realizatorów oddziaływań korekcyjnoedukacyjnych winny zawsze odnosić się do osób będących uczestnikami programu oraz osób, które ukończyły program:
 - Za osobę, która przystąpiła do programu korekcyjno-edukacyjnego uznaje się osobę, która podpisała kontrakt określający zasady uczestnictwa w programie, odbyła rozmowę indywidualną oraz uczestniczyła w minimum jednej sesji grupowej, lecz z jakichkolwiek przyczyn przerwała uczestnictwo w programie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość, aby osobę która uczestniczyła w minimum 5 godzinach spotkań indywidualnych, uznać za uczestnika programu;
 - Za osobę, która ukończyła program korekcyjno-edukacyjny uznaje się osobę, która odbyła minimum 50 godzin zajęć dydaktycznych (indywidualnych i grupowych) w ramach prowadzonego przez dany powiat programu korekcyjno-edukacyjnego.